

S E C T I O I I .

O R D I N E S R E M E D I O R U M .

§ 146.

In coordinandis remediorum pharmaceuticorum generibus adhibitum eorundem externum § 59. respicere, naturae consentaneum videtur. Genera enim nimis artificiose et scrupulose excogitata et quae ad internum remediorum habitum et mixtionem pertinent, illis quidem, qui exercitati in arte iam sunt, aliquam utilitatem adferre possunt, neutiquam vero iis, quibus ob varia impedimenta in mixtiones corporum inquirere non licuit. Itaque primo remedia fluida, dein solida, tandem remedia consistentiae mediae pertractanda esse, ipsa eorundem forma, sensu percipienda, suadet.

O R D O I .

R E M E D I A F L U I D A .

§. 147.

Fluidorum notionem in minima seu potius nulla particularum constituentium cohaesione eorundemque motu continuo § 60. quaerimus. Itaque fluida remedia, iisdem his qualitatibus generalioribus ditata, substantias sistunt, quarum particulae constitutivae, vi salutari in-

H 3

structae,

structae, in motu iam constitutae sunt. §. 61. At-
 qui in aliis remediorum: particulae, natura mobi-
 les, cum aliis itidem mobilibus absque interce-
 dente alio corpore coniunctae sunt, in aliis vero
 particulae, natura quidem mobiles, sed aliis mi-
 nus mobilibus aut immobilibus prorsus implici-
 tae, §. 61. sicque in tali statu fere quiescentes,
 menstruorum ope a vinculis plus minus liberan-
 tur inque motum maiorem minoremue ducuntur,
 ita tamen, vt particulae, natura immobiles mo-
 bilium ope simul in motum cieantur. Quapro-
 pter motum admodum diuersum, hinc actionem
 quoque diuersam remediis inesse debere, §. 62.
 colligendum est. Cum itaque diuersa ob hanc
 rem praeparandi ratio locum hic inueniat, secun-
 dum quam actiuae corporum naturalium particu-
 lae, aliis minus actiuis et immobilibus implici-
 tae, cum menstruorum particulis, in motu con-
 stitutis, coniungendae sunt, ad hanc praeparandi
 rationem respiciendum esse, necessario sequitur.
 Non semper quidem vsitata haecenus nomina ipsi
 naturae rei consentanea esse videntur, cum ve-
 ro noua, licet apta magis, inuenire et inducere
 non liceat, in coordinandis remediorum classibus
 iisdem quidem nominibus vtendum est, ita ta-
 men, vt, imminuta eorundem copia, dicta metho-
 dus simul obseruetur. Itaque primo de destilla-
 tis, dein de infusis, tum de decoctis tandem de
 emulsis agendum esse arbitramur.

CLAS.

CLASSIS I.

REMEDIA PER DESTILLATIONEM PARANDA.

§. 148.

In destillatione corporum naturalium ad substantias volatiles, a fixioribus separandas, attendendum esse, chemia docet. Iam vero particulae volatiles, cum fixioribus coniunctae inque corpus humanum inductae tardius evolvuntur; hinc easdem, substantiis volatilibus iam evolutis inque motu constitutis lentius agere, ideoque diversos omnino effectus sequi patet. Cum itaque medica praxis remediis opus habeat, quae particulas, iam evolutas inque veloci motu constitutas, contineant, nec ab aliis crassioribus et lentius motis impediuntur, remediorum per destillationem parandorum necessitas liquet. Cum porro et inter substantias volatiles differentia detur, et aliae magis aliae minus compositae sint, eademque etiam differentia inter menstrua, quorum ope activa illa remedia parantur, observetur, diversa menstrua huic operationi impendenda esse et diversa consequenter remedia obtineri posse, colligendum est. Pertinent ad hanc classem aquae destillatae, sic dicti spiritus et olea destillata tam aetherea quam empyreumatica.

H 4 I. AQVAE.

I.

A Q V A E.

§. 149.

Aquae destillatae odoratae fluida sistunt aquosa, particulis tantum volatilibus, nares ferientibus et saporem in lingua excitantibus, instructa. Eiusmodi remedia particulas, iam euolutas inque motu constitutas, continent; hinc in corpus ingesta statim actionem exercent: cumque eadem particulae admodum subtiles sint, subtilissima corporis vascula statim eas penetrare inque fluidorum intima se insinuare ideoque mutationem subito in corpore producere posse, putandum est. Diutius tamen eadem, aquis inhaerentes, particulae volatiles, cum euolutae iam sint, in corpore moras neq̄tere nequeunt, sed, circumductae, vel statim subiguntur vel per varia colatoria non multo post ex corpore expelluntur. Hinc ab omnibus aquis destillatis odoriferis celerem quidem humorum motum, sed minime diu perdurantem, expectandum esse, liquet.

§. 150.

Menstruum, aquarum istarum destillationi inferuiens, aqua pura simplex praebet, subiectum autem corpora quaeuis odorifera largiuntur. Omnia itaque corpora, odore destituta, huic operationi impendenda non esse, sequitur. In ipsa autem operatione instituenda eo imprimis respiciendum est, vt partes tantum volatiles odoriferae cum

cum aqua transcendant; hinc sedulo cauendum, ne tantus motus in corporibus destillandis excite-
tur, quo, ob impetuosius agitatae partes volatiles,
in altum fixiores simul attollantur. Quapropter
ignis sensim excitandus est, vsque dum aqua le-
niter ebulliat; lenis autem ebullitio tamdiu pro-
trahenda est, quamdiu partes odoriferae prodeunt.
Praeterea *larga satis copia aquae simplicis corpo-
ribus odoriferis destillandis affundenda est, quo
empyreuma, vires atque naturam aquarum insi-
gniter mutans, omni modo praecaveatur.* Ob
eamdem quoque rationem dimidia ad summum
*pars elicienda est, idque eo magis obseruandum,
quo magis cauendum est, ne partes minus vola-
tiles, non odoriferae, simul transcendant et
aquam vel debilem reddant vel in peius mutant.*
Exemplum in sequentibus dabo, ad cuius nor-
mam *aliae aquae destillatae simplices parari pos-
sunt.*

§. 151.

Aqua Cinnamomi.

Committatur balneo arenae cucurbita humi-
lis, vitrea, aut terrea, nunquam metallica; re-
pleatur ea corticis cinnamomi optimi contusi par-
te vna; affundantur aquae purae simplicis partes
duodecim. Alembico vitreo imposito et reci-
piente sat magno adaptato et commissuris farina,
cum aqua subacta et chartae illita, optime clausis
ignis substernatur lenis, sensim augendus, vsque
dum materies, in vase contenta, leniter ebulliat.
Protrahatur lenis ista ebullitio, donec dimidia pars

H 5

euocata

euocata sit. Ignis tunc exstinguatur: aqua, in recipiente collecta et ab oleo aethereo, aquis interdum simul innatante, filtri chartacei aut infundibuli separatorii ope separata, corticis cinnamomi recentis parti vni denuo affundatur; addatur aquae simplicis tantundem, quantum in destillatorio vase antea relictum fuit. Instituaturn denuo operatio et eadem, quae antea, obseruentur. Repetatur labor quater vel sexies. Habebis aquam cinnamomi praestantissimam, viribus egregiis instructam.

Vires.

Aqua cinnamomi, hoc modo parata, promptum stimulum, lenem tamen neque diu inhaerentem fibrae musculari applicat, sanguinis particulas subito exagitat neque tamen oleosas a reliquis separat; cum fluido nerueo subito se miscet, idque auget et ad fibram muscularem, ab actiuis huius aquae particulis iam irritatam, copiosius adpellit. Hinc vires corporis subito restaurat, circulum sanguinis absque exaestuatione insigni intendit et in omni morbo conducit, vbi ob deficientem fluidi neruei influxum irritabilitas fibrae muscularis imminuta est et hanc ob causam suboriundae putredini causa suppeditatur.

§. 152.

Distinctio aquae cinnamomi et omnium aquarum destillatarum in simplices seu semel destillatas et cohobatas in officinis admittenda non est. Cum enim cohobatae simplicibus semper praesent, atque optimae indolis remedia in officinis praesto

praesto esse debeant, vnica tantum species pro-
stet, necesse est. Si vero debilior aqua postule-
tur, aqua cohobata additione aquae fontanae de-
stillatae pro cuiuslibet medici indicatione debili-
tari poterit. Dosis aquarum sic destillatarum esto
cochleare vnum, duo aut plura. Caeterum vel
solae propinantur vel cum aliis conuenientibus
remediis tum volatilibus tum fixioribus misceri
se patiuntur.

II.
S P I R I T V S.

§. 153.

Spiritus chemici, in genere considerati, fluida exhibent maxime volatilia, quae nares linguamque acriter afficiunt. Insunt istis particulae maxime euolutae et attenuatae volatiles inque motu velocissimo constitutae. Hinc fibram muscularem valde stimulant, sanguinem reliquosque humores profunde penetrant, oleosam eorundem partem attenuant et velocissime mouent, fluidum nerueum augent motumque eius plerumque accelerant. Diuiduntur isti spiritus in inflammabiles et salinos abstractitios; hi, ignem exstinguentes, in acidos et alcalinos, illi, flammam concipientes, in abstractitios siccitate sic dictos et spiritus acidos dulcificatos rursus diuidendi sunt.

§. 154.

Spiritus inflammabiles abstractitii vocantur, quando spiritus vini super corpora odorata destillationis ope abstrahitur. Menstruum spiritus vini, subiectum corpora odorata praebent. Ad eos

prae-

praeparandos ignis lenissimus et balneum aquosum seu vaporosum requiritur. Destillatio autem, hac methodo obseruata, ad siccitatem usque protrahenda est. Exemplum spiritus cinnamomi est !

§. 155.

Spiritus Cinnamomi abstractitius.

Repleatur retorta vitrea corticis cinnamomi contusi parte vna, spiritus vini rectificatissimi partibus sex, ita, vt tertia pars vacua relinquatur. Imponatur retorta balneo vaporoso, et more consueto agglutinetur recipiens. Excitetur sensim ignis, usque dum aqua in balneo leniter ebulliat. Proliciatur quicquid fluidum est: demum ignis exstinguatur. Refrigeratis omnibus spiritus, in recipiente collectus denuo parti vni cinnamomi adfundatur et eodem modo destilletur, hincque labor ad tertiam vicem usque repetatur. Obtinebitur spiritus cinnamomi abstractitius efficacissimus.

Vires.

Spiritus cinnamomi abstractitius particulas summe evolutas inque velocissimo motu constitutas continet: quam ob rem fibram muscularem efficacissime irritat, glutinis partes fluidas in velocem motum rapit, motas dissipat, hinc exsiccat. Oleosas humorum partes mouet, a reliquis separat et aquosas dissipat; hinc densitatem auctam relinquit. Fluidi neruei motum cito intendit, ita, vt ab eo, copiosius ad fibram muscularem delato, irritabilitas iam aucta vterius incre-

scat,

scat, ideoque circulus humorum intendatur, partes aquosae fluidissimae per diaphoresin dissipentur et aestus cum remanente exsiccatione inducatur. Saepius igitur vsurpatus iste spiritus, ob inductam nimiam exsiccationem, irritabilitatem minuit et in nervis quasi stuporem excitat. In genere calidum remedium censendum est, quod in illis tantum morbis proficuum est, vbi ob nimiam humorum aquositate[m] laxitas solidorum suboritur et oleosa sanguinis pars in viscido aquoso sepulta quasi haeret. Hocce respectu in morbis frigidissimis, a viscido aquoso ortis, vbi irritabilitas cito intendenda et pulsus crebrior excitandus est, egregium remedium stimulans nervinum calidum largitur. Externe in morbis partium, vbi resolutio putredinosa necrosin producit, applicatum putredinem arceat, partes exsiccet et sphacelum cohibet. Sumitur a guttis decem et centum vsque ex vino, hydromelle vel saccharo exceptum.

§. 156.

Spiritus acidi dulcificati nominantur, quando naphtha, ex acido quodam et oleo vini producta, cum spiritu vini per destillationem arte coniungitur. Menstruum spiritus vini, subiectum naphthae sistunt. In praeparatione dictorum spirituum primo ad naphthae praeparationem, dein ad spiritus vini adaptationem, tandem ad naphthae cum spiritu vini praeparato coniunctionem attendendum est. Naphthae praeparatio balneum arenae, spiritus vini adaptatio balneum vapo-

vaporis et naphthae cum spiritu vini coniunctio
 itidem vaporis balneum requirit.

§. 157.

Naphtha vitrioli.

Naphtha, praeparationi spirituum acidorum
 dulcificatorum inferuiens, sequenti modo obtine-
 tur. Sumitur spiritus vini rectificatissimi quan-
 titas pro arbitrio, huic tantundem acidi vitrioli
 fumantis sensim instillatur. Commixtione per-
 acta et liquoribus per agitationem accurate per-
 mixtis absque digestionem vas destillatorium bal-
 neo arenae committitur. Agglutinatur recipiens,
 cui antea, respectu capacitatis, sexta pars aquae sim-
 plicis purae destillatae infundenda est. Omnibus
 rite obseruatis ignis excitatur lenis. Prodit
 primo fluidum spirituofum, quod cum aqua, in
 recipiente reperiunda, se miscet; subsequitur
 naphtha, quae partim aquae innatat, partim sub
 ea colligitur. Destillatione ad finem perducta,
 recipiens remouetur et naphtha statim ope infun-
 dibuli separatorii ab aqua spirituosa separatur et
 in vitris bene clausis seruatur.

§. 158.

*Spiritus vini praeparationi acidi vitrioli dulcis in-
 feruiens.*

Infunduntur in retortam vitream spiritus vini
 rectificatissimi partes quatuor; instillatur postea
 lenta admitione olei vitrioli concentrati pars vna.
 Imponitur retorta balneo vaporoso et, recipien-
 te agglutinato, instituitur destillatio, tamdiu pro-
 trahenda,

trahenda, donec nihil amplius in vas recipiens exstillet. Habetur ita in recipiente fluidum odoris et saporis lenioris suavissimi. Relinquitur in retorta acidum forte, austerum, aliis operationibus inferuiens.

§. 159.

Spiritus vitrioli dulcis.

Ex commixtione naphthae et spiritus vini ita adaptati § 158. per destillationem producitur spiritus dulcificatus, cuius operatio ita instituitur. Sumuntur dicti spiritus vini partes viginti vel etiam triginta; admiscetur iis naphthae pars vna. Retorta, mixtos hos liquores continens, imponitur balneo vaporis. Destillatio continuatur, vsque dum omne fluidum transcenderit. Obtinetur spiritus odoris saporisque gratissimi, nequaquam sulphurei.

Vires.

Spiritus vitrioli dulcis irritabilitatem leniorem in fibra musculari excitat, partes humorum oleosas cum aqueis exagitat et coniunctas seruat, fluidi neruei secretionem promouet, idem fluidum auget et copiosius ad fibram muscularem propellit. Vires itaque excitat, pulsum pleniorem et fortiorem reddit, circulum humorum absque exaestuatione intendit, motum intestinum putredinosum tollit et diaphoresin auget; caeterum corpus paululum exsiccat. Prodest igitur in morbis, vbi ob deficientem fluidi neruei impulsam irritabilitas in fibra musculari imminuitur et circulus humorum inde languet, vbi porro ob imminu-

minutum circulum humorum, antea exagitato-
rum, motus intestinus putredinosus suboritur,
vel etiam vbi viscidum vnguinofum, ad subtilis-
simos canales delatum, vires prosternt et spasmos
inducit. In genere neruinum antiputridum est,
quod vires subito reuocillat et neruos quasi robo-
rat. Dosis guttae decem ad quinquaginta saccha-
ro aut vino dulci oleoso aut oxymelle exceptae.

§. 160.

*Spiritus acidi abstractitii cum aceto in primis
vix autem cum aliis acidis parari possunt. Com-
ponuntur ex aceto et substantia quadam, odo-
rem de se spargente. Praeparatio eorum in bal-
neo arenae suscipienda est, hac tamen cautione,
vt vel minimum empyreuma arceatur. Quam
ob rem vix dimidia pars liquidi euocanda est.*

§. 161.

Acetum castorei abstractitium.

Committatur retortae vitreae castorei, odora-
tissimi, minutim concisi pars una; affundantur
aceti vini optimi non destillati partes duodecim.
Recipiente bene agglutinato supponatur ignis le-
nis, ad ebullitionem aceti vsque sensim augendus.
Euocetur liquoris dimidia pars; extinguatur
ignis; vasis paululum refrigeratis, separetur re-
cipiens et acetum castorei abstractitium in vase
bene clauso feruetur.

Vires.

Acetum hoc vim leniter stimulantem in fibram
muscularem exercet, viscidum vnguinofum, in
primis

primis viis collectum leni modo diuidit et aliquantum corrigit, sanguinem lenissime resoluit, nec oleosas partes ab aquosis separat. A subtilissimis vasculis receptum viscidum vnguinosum, eo delatum, destruit et ad eliminationem disponit; hinc motus fluidi neruei, hanc ob causam irregulares factos, tollit et regulares reddit, neque tamen memoratum fluidum vehementer mouet. Certe antispasmodici antiputridi nomine insigniendum est, in illis morbis propinandum, vbi spasma a viscido vnguinoso, in putridum mutato, excitantur. Dosis cochleare vnum aut duo.

§. 162.

Spiritus alcalini abstractitii vel ex spiritu alcalino puriori vel ex spiritu alcalino empyreumatico et substantiis vel suaueolentibus vel graueolentibus parantur. Destillatio in balneo maris aut vaporoso instituenda et fluidum ad siccitatem vsque proliciendum est.

§. 163.

Spiritus alcalinus foeniculi.

Immittatur in retortam vitream feminis foeniculi contusi pars vna; adiiciantur salis ammoniaci partes duae; addantur salis alcalini fixi purioris partes quatuor; adfundantur demum aquae purae simplicis partes quinque. Cunctis bene commixtis, agglutinetur recipiens; excitetur ignis et destillatio continuetur, donec nihil amplius exstillet. Obtinetur spiritus alcalinus volatilis, odore foeniculi impraegnatus. Vel

Committatur retortae vitreae seminis foeniculi contusi pars vna; adfundantur spiritus salis ammoniaci partes tres. Imponatur vas balneo vaporis et, omnibus rite obseruatis, destillatio ad siccitatem vsque continuetur. Obtinetur idem spiritus.

Vires.

Spiritus salis ammoniaci foeniculatus seu spiritus alcalinus foeniculi acutum fibrae musculari stimulum applicat, humores insigniter attenuat et oleosam praesertim eorum partem mouet, corpus ad calefactionem disponit, et fluidum nerveum subito exagitat et copiosius ad fibram muscularem deriuat. Prodest, in morbis, vbi ob viscidum pituitosum acidum irritabilitas imminuta est, oleosa humorum pars in viscido quasi latet, et vires subito ad euacuandum istud viscidum excitandae sunt, vel idem viscidum in subtilissimis vasorum maeandris resoluendum est. Sumitur ad guttas decem vel triginta ex aqua foeniculi.

§. 164.

Spiritus alcalinus foetidus castorei.

Indatur in retortam vitream pulueris castorei pars vna; adfundantur spiritus cornu cerui partes quatuor. Imponatur vas cum agglutinato recipiente balneo vaporis. Projiciatur quicquid fluidum est. Habebis spiritum alcalinum empyreumaticum, odore castorei foetum.

Vires.

Vires

Spiritus cornu cerui castoreatus seu spiritus alcalinus foetidus castorei in genere easdem vires habet, quas praecedens manifestat; vehementius tamen humores commouet et aestum inducit. Praeterea antispasmodicam vim exercet et praecipue in illis morbis valet, vbi ob laxam solidorum compagem irritabilitas imminuta deprehenditur, et humores insuper viscido pituitoso acido abundant. In genere memoratus spiritus conducit, vbi torpor in circulo humorum est et spasmi, a dicto viscido excitati, animaduertuntur. *Dosis guttae decem ad viginti in aqua castorei.*

III.

OLEA DESTILLATA.

§. 165.

Olea destillata vel aetherea sunt vel empyreumatica. Haec ex omnibus corporibus, gluten fouentibus, obtinentur et in destillatione vltimo prodeunt; illa vero ex vegetabilibus plerumque odore praeditis, in principio statim expelluntur. Horum destillatio ita instituenda est, vt vires propriae illibatae seruentur et omnis impuritas praecaueatur. Itaque corpora, tali oleo donata, cum sufficiente quantitate aquae simplicis combinanda sunt, destillatio autem nequaquam ad siccitatem perducenda, caeterum in balneo arenae instituenda est. Emphyreumatica olea ex corporibus

bus siccis absque aquae additamento proliciuntur et ignem arenae summum requirunt,

§. 166.

Oleum destillatum foeniculi.

Repletur cucurbita vitrea semine foeniculi ad quartam partem; affunditur aqua simplex pura, ita, vt tertia pars cucurbitae vacua maneat; adiiicitur pugillus salis communis. Immittitur postea vas in balneum arenae, imponitur alembicus eiusque rostro recipiens capax applicatur. Iuncturis luto rite firmatis excitatur ignis lenis, ad lenem aquae ebullitionem vsque sensim augendus. Transtillat cum aqua oleum; cuius destillatione cessante ignis extinguatur. Vasis paululum refrigeratis oleum, in recipiente aquae innatans, infundibuli separatorii aut, quod melius hic est, madefacti filtri chartacei ope separatur et ad vsum in vitris, accuratissime clausis, in loco frigido ad vsum seruatur.

Vires.

Olea aetherea, spiritu rectore, aut principio specifico maxime actiuo praedita, *menstrua*, in pharmacia ad destillationem apta, non praebent, sed ob specificam virtutem, §. 113. per se aegrotis exhibenda sunt. Validum fibrae musculari stimulum applicant, oleosam humorum partem insigniter expandunt et mouent nerueumque fluidum in velocem saepe motum ducunt. Itaque non nisi in morbis, vbi valida humorum resolutio et partium exsiccatio necessaria est, vbi actiones omnes languent et laxitas solidorum insignis est,

sensim euolutum principium specificum et au-
ctum inde fluidi neruei motum excitatur. Qua-
propter calor et exsiccatio partium augetur et
corpus ad biliosam temperiem disponitur. Prodest
itaque foeniculi oleum, vbi viscidum pituitosum
iners et aquosa humorum colluuius frigidis mor-
bis originem praebet; simul carminatiua, pecto-
ralis et diuretica eiusdem vis patet. Dosis gut-
tae tres ad quinque aut etiam plures.

§. 167.

Oleum cornu cerui foetidum.

Repletur retorta vitrea aut terrea rasura cor-
nu cerui ad tertiam partem: collocatur ea pro-
funde in balneum arenae. Receptaculo inter-
medio, retortae collo applicato, agglutinatur re-
cipiens satis capax; tandem excitatur ignis sen-
sim augendus, ita vt, destillatione ad finem ver-
gente, retorta superne prunis candentibus pruden-
ter obruatur, et hicce ignis gradus continuetur,
donec guttae prodire desinant. Primo igitur aqua
salina subtilissima, dein sal siccus volatilis cum-
que hoc et ad finem vsque oleum empyreumati-
cum prodit. Destillatione cessante et vasis fere
frigefactis oleum madefacti filtri chartacei ope a
reliquis productis separatur et ad rectificationem
reponitur.

§. 168.

Oleum cornu cerui rectificatum.

Repletur capite mortuo cornu cerui, ad albe-
dinem calcinato, retortae vitreae quarta pars; in-
stillatur

stillatur oleum empyreumaticum, ita vt dimidia retortae pars aut vltra vacua maneat. Retorta in balneum arenae posita et recipiente agglutinato excitatur ignis lenis, sensim augendus. Destillatione finita oleum collectum denuo eadem ratione et toties rectificatur, donec limpium nec odore empyreumatico instructum prodeat.

Vires.

Olea empyreumatica rectificata menstruum pro aliis corporibus destillandis vix largiuntur, sed, actiua valde censenda, per se in vsum ducenda sunt. Inest eis acer stimulus et talis, qui humores insigniter insimul attenuat et expandit. Inde in nonnullis morbis vis anodyna et antispasmodica dependet. Conducunt ista olea, vbi solida admodum laxa, humores aquosi, acidi et in genere, ob defectum humorum, irregulares fluidi neruei motus huiusque defectus deprehenduntur. Dosis guttae quinque ad viginti ex vino generosiori.

CLASSIS II.

REMEDIA PER INFUSIONEM
PARANDA.

§. 169.

Licet infusorum nomine plerumque ea, quae affusae aquae aut vini ope parantur, remedia pharmaceutica intelligantur, aliorum tamen praeparationem simul si intueamur, ad infusionem omnino pertinere et producta istius operationis hanc ob causam itidem infusorum nomine insignienda esse, animaduertimus. Itaque infusi nomen tanquam genericum nobis hic considerandum est, ita, vt omnia, quae hac ratione parantur remedia, in infusa aquosa, salina, inflammabilia et composita diuidamus, singula autem producta diuersis nominibus insigniamus et, euitandae ambiguitatis causa, denominationibus consuetis simul vtamur.

§. 170.

Pertinent ad hanc classem nonnulla remedia, quae in officinis peculiare classes hactenus constitutuere videntur, et sub essentiarum, tincturarum, elixiriorum, balsamorum, acetorum et oleorum compositorum nomine nota sunt, licet non negandum sit, denominationes has ab inuentoribus suis, ob peculiarem particularum contentarum indolem et ob habitum ipsius remedii, excogi-

excogitatas esse. Verum hodie discrimen istud non attenditur, sed remediis hoc vel illud nomen, prout placet imponitur, ita, vt ab aliis remedium essentia vocetur, quod ab aliis tinctura appellatur. Immo adeo late patet essentiae nomen, vt non solum aceta composita sed et tincturae, balsama, elixiria aliaque forte sub eodem intelligi possint, ideoque dictum nomen pro generico iterum habendum sit. Plerumque enim essentiae nomine indigitatur remedium pharmaceuticum fluidum, quod partes remedii simplicis actiuas, ad agendum aptissimas, continet. Cum autem eiusmodi descriptio alia etiam remedia pharmaceutica fluida, vt iam dictum, denotet, sub essentiae quidem nomine fluidum pharmaceuticum actiuum intelligi poterit, ita tamen, vt essentia demum in varias iterum species, essentias nimirum stricte sic dictas, tincturas, aceta composita, balsama et elixiria diuidatur. Ita essentia, strictiori sensu sumta, fluidum est, quod partes remedii simplicis actiuas omnes, tum crassiores tum teneriores, a compedibus liberatas inque motu nunc constitutas, continet, siue eae euolutae et ad agendum iam promptissimae in simplici exstiterint, siue eadem minus euolutae et quiescentes antea inhaeserint. Tinctura erit, quae remedii simplicis partes teneriores euolutas et ad agendum iam aptas, a nondum euolutis motisque separatas, fouet. Acetum compositum seu medicatum ab essentia et tinctura vix differt, praeter id, quod remedia, aceti ope parata,

rata, ob menstrui huius excellentiam, nomine hoc donata fuerint; alias autem acetum, pro diuersa particularum contentarum indole, vel essentiae vel tincturae nomine insigniri potest. Balsamum est, quod in specie partes exaltatas oleosas aethereas, oleosas vnguinosas et resinosas, attenuatas quidem sed nondum plane euolutas cum acidis coniunctas habet. Elixirium demum vocatur fluidum spissius, quod attenuatas partes crassiores actiuas cum partibus tenerioribus nondum plane euolutis, et matricibus insuper seu vinculis, aliquantum mutatis, coniunctas continet. Quod si igitur hanc remedium indolem et habitum perpenderit, aliquam omnino differentiam admittendam esse, putabis; hinc etiam nobis ratione denominationum aliqua ex parte ad eam respicere licebit. Modum tamen praeparandi si attendamus, memorata haec remedia ad infusa pertinent, siquidem dicta producta per solam infusionem et digestionem subsequenter optime parantur.

§. 171.

Infusa, in genere considerata, non solum partes volatiles sed et fixas continere debent, ita comparatas, ut utraque tum haec tum illae, euolutae iam inque motum ductae, inhaereant. Cum autem particulae, euolutae inque motum ductae, vehementi motu conciliato eodemque inprimis diu continuato tantum motum concipiant, ut facile dissipentur vel omnem vim et efficaciam amittant, necesse est, ut singularis attentio in
prae-

praeparandis infulis adhibeatur. Nunquam igitur coctione vtendum est, sed menstrua vel frigide vel calide affundenda et commixta demum vel frigide vel calide, prout volatilitas et euolutio se habet, digerenda sunt.

I.

INFVSA AQVOSA.

§. 172.

Infusa haec remedia fluida sunt, quae partes *remediorum simplicium* actiuas, ope aquae vel euoluendas vel euolutas eodem hocce menstruo eductas, continent. Quare aqua menstruum largitur et subiectum ea corpora suppeditant, quae vel odorem de se spargunt vel saporem manifestum in lingua excitant. Praecipue ad odoratissima corpora hic respiciendum est, vtpote quae particulas, iam euolutas inque motu constitutas seu ad agendum aptissimas, continent, quaeque facile dissipantur. Quapropter nunquam decoctioni eiusmodi corpora subiicienda sunt, sed aqua calida tantum seu ebulliens adfundenda est, ne partes actiuae volatiles dissipentur. Caeterum haec remedia, cum ob particulas euolutas motasque, breui abituras, corruptioni facile obnoxia sint, in vsum non asseruanda sed tunc demum paranda sunt, quando necessaria esse videntur.

§. 173.

§. 173.

Infusum castorei.

Pulueris castorei parti vni adfundantur aquae calidae partes decem. Infusum stet per quadrantem horae in loco tepido; effundatur liquidum leni decantatione et tepidum adhuc aegro per vires exhibeatur.

Vires.

Vires huius infusi antispasmodicae lenissimae sunt, dictumque remedium in illis spasmodicis speciebus conducit, ubi motus isti irregulares cum siccitate coniuncti et lenissimo modo absque sanguinis exagitatione consopendi sunt.

II.

INFUSA SALINA.

§. 174.

Infusa salina, vt nomen indicat, ex menstruo salino, remediis simplicibus affuso, parantur. Cum salina menstrua particulas multo magis actiuas, quam aqua, contineant, eademque insuper ob diuersam particularum indolem diuersimode agant, infusa haec in genere magis actiua, quam infusa aquosa, censenda et pro diuersis morborum causis et variante simplicium remediorum indole diuersa etiam menstrua eligenda esse, certo sequitur. Diuiduntur, sicut menstrua salina, in acida, alcalina et infusa mediae indolis; singula autem, pro salium variante natura, in suas rursus species distribuuntur. Praeterea infusa memorata ob habitum

bitum diuersum diuersamque particularum contentarum naturam varia fortiuntur nomina et vel essentiae vel tincturae vel elixiria appellari poterunt, hoc tamen discrimine, vt simplicis remedii et menstrui salini nomen simul indicentur. Quod denique ad praeparationem attinet, menstrua salina vel frigida vel, nisi indoles obstet, calida affundenda, postea digerenda sunt, euaporatio autem, quae semper fere sub praetextu concentrationis instituitur, plerumque admittenda non est, siquidem per euaporationem complures saepe particulae actiuae abeunt et vires remedii, nisi immutentur, certe tamen imminuuntur.

§. 175.

Tinctura imperatoriae cum acido vitrioli.

Radicis imperatoriae concisae parti vni adfundantur acidi vitriolici diluti, §. 77. partes octo. Digerantur leni calore; liquori per filtrum traiecto addantur mellis despumati partes duae; digerantur iterum aliquamdiu, posthaec decantetur liquor et ad vsum seruetur.

Vires.

Tinctura imperatoriae, cum acido vitrioli parata, stimulates quasdam et calidas huius radice particulas, cum condensantibus acidi vitriolici coniunctas, habet ideoque vires antiputridas obtinet et in morbis valet, vbi putrida humorum resolutio febres continuas comitatur. Sumitur ad guttas decem et quinquaginta vsque bis, ter, quater de die, aut si necessitas vrget, omni bihorio ex aqua mellita vel oxycrato. Si loco acidi vitriolici

triolici acidum nitrosum dilutum sumitur et gummi ammoniaco adfunditur, infusum postea melle edulcoratur, remedium antiputridum habetur, quod in putrida humorum dissolutione, morbos inflammatorios subsequente, vsum habet. Dosis et modus vtendi vt in praecedente.

§. 176.

Essentia corticum aurantium cum acido vitrioli.

Corticis aurantium contusi parti vni admiscentur acidi vitriolici diluti, ebullientis partes decem vel duodecim; adduntur postea extracti eiusdem corticis partes quatuor. Digeruntur cuncta per bihorium in balneo maris. Liquor leni decantatione a faecibus separatur et ad vsum feruatur.

Vires.

Vires huius essentiae sunt antiputridae roborantes; hinc vbi a dissolutione humorum putrida nimium alui profluuium vires prosternit et cohibendum est, conducit. Dosis guttae viginti ad sexaginta. Superbibuntur aliquot vnciae infusi corticum aurantium aquosi calidi, corpore bene tecto, ad proliciendum lenem sudorem.

§. 177.

Acetum corticis citri.

Corticis citri contusi vel concisi parti vni adfundo aceti vini optimi §. 83. ebullientis partes duas, et per quadrantem horae digero. Dein eiusdem aceti, sed frigidi, addo partes quatuor
et

et cuncta per horam in balneo maris iterum digero, tandem liquorem per filtrum separo.

Vires.

Acetum corticis citri vires obtinet stimulantibus, diaphoreticis, resolventibus, antiputridis. Prodest, ubi in febribus continuis pulsus debilis, cutis siccitas, urinae parcius effluxus deprehenditur; in genere, ubi irritabilitas in continuis excitanda et motus ad peripheriam determinandi sunt. Dosis cochleare vnum aut duo. Si diaphoresis praecipue excitanda, infusum corticis citri aquosum cum melle commixtum aegro, bene cooperato, propinandum est et aliquot unciae eiusdem ingerendae sunt. Eiusmodi aceta, infusione parata, ad usum reponenda non sunt sed recentia ob volatiles euolutas partes, facile exhalantes, semper praestant, atque ideo, quoties requiruntur, paranda sunt.

§. 178.

Elixir centaurii minoris cum alcali fixo.

Herbae centaurii minoris concisae partem cum calidae solutionis salis alcalini fixi, §. 90. partibus sedecim affusis digero per bihorium in balneo maris. Liquorem colatum et expressum lento igne in vaporis balneo inspisso ad tertiae partis consumptionem; tandem cum decem circiter partibus liquoris huius concentrati commisceo quatuor partes extracti centaurii minoris; iterum per horam in balneo maris digero et saepe baculo ligneo moueo, et frigefactum liquorem

rem in vase vitreo bene clauso ad vsum repono.

Vires.

Elixir hoc saporis amari nauseosi corporibus laxis pituitosis, acida saburra primarum viarum scatentibus, prodest, bilem acuit, acidam corrigit et digestionem promouet. Viscidum pituitosum cum acido coniunctum resoluendo et immutando vermibus aduersatur, multumque auxilium in morbis fert, qui ab hac causa nascuntur et ubi imprimis irritabilitas ob memoratum viscidum valde imminuta est. Sumitur ad guttas decem, viginti immo triginta vel in conuenienti aqua destillata vel in vino generoso.

§. 179.

Essentia gummi ammoniaci cum liquore nitri regenerati.

Accipe gummi ammoniaci partem vnam; adfunde liquoris nitri regenerati, §. 100. partes duodecim: mixta digere per horae quadrantem; liquori decantato adde extracti gummi ammoniaci aquosi vel cum liquore nitri regenerati parati, §. 244. partes quatuor. Mixta haec iterum in balneo vaporis per horam digere, tandem ad vsum serua.

Vires.

Habebis ita remedium, quod egregia vi resolvente donatum viscidum inflammatorium aequae ac atrabilarium attenuat et oleosam sanguinis partem, ab aquea secedentem, huic rursus vnit, tumque attenuat et per diuresin ex parte euacuat.

Dosis

Dosis guttae quinquaginta ad centum ex hydromelle aut oxymelle simplici. Si loco liquoris nitri regenerati adhibetur liquor nitri flammantis, caeterum eadem obseruantur, remedium obtinebis, quod efficacius et profundius penetrat, magis tamen stimulat. Dosis guttae triginta ad sexaginta in iisdem vehiculis.

§. 180.

Tinctura balsami peruuiani cum liquore nitri regenerati.

Sumo balsami peruuiani nigri partem vnam; ad fundo liquoris nitri regenerati aut nitri flammantis partes sex. Digero mixta in balneo vaporis spatio quatuor horarum. Posthac liquorem percolo et ad vsum repono.

Vires.

Haecce tinctura dispositionem ad viscidum inflammatorium, in vrinariis praecipue viis suboriundum, tollit, earundem viscidum putridum resoluit, vnguinofum destruit et diuresin mouet. Sumitur ad guttas triginta immo ad centum vsque cum vehiculo aquoso aut fero lactis aut infuso diuretico. Praeterea praeparationi emulsionis balsami peruuiani inseruit, huiusque vires abstergentes et resoluentes auget.

§. 181.

Ess. Myrrhae cum liquore terrae foliatae tartari.

Accipio myrrhae electae partem vnam; superfundo liquoris terrae foliatae tartari partes de-

K

cem;

cem; miscelam in balneo vaporis per sex horas digero. Liquori decantato addo extracti myrrhae, liquoris terrae foliatae tartari ope parati, partes tres; digero iterum per horam in eodem balneo saepeque bacillo ligneo moueo, tandem ad usum in vitro bene clauso repono.

Vires.

Essentia haec remedium resoluens, balsamicum, leniter calefaciens fitit, quod viscidum pituitosum laxum et acidum resoluit, digestioni opitulatur, bilis efficaciam auget, viscidum vnguinofum destruit, humores leni motu exagitat et in morbis chronicis, in quibus ob lentorem humorum viscidum vnguinofum stagnans in putridam materiem degenerat, magni usus est. Dosis guttae sexaginta ad octoginta ex infuso myrrhae aquoso.

Si liquor terrae foliatae tartari cum purgantibus eadem ratione miscetur, eademque praeparandi methodus obseruatur, remedia egregia purgantia, vel minori in dosi si exhibentur, praestantissima resoluentia, pro indole remediorum simplicium diuersimode agentia, obtinentur. Doses guttae decem ad centum et ultra in aqua simplici.

§. 182.

Ad normam haecenus descriptam alia mentrua salina, §. 105. ad 110. usque si eligantur et singula cum conuenientibus simplicibus coniungantur, remedia egregia obtinentur, quae vel euacuant

cuant et primas vias purgant, vel viscidum variae indolis resoluunt seu ad solutionem aptum reddunt.

§. 183.

Essentiae Asae foetidae cum liquore cornu cerui succinato.

Recipiatur asae foetidae pars vna; liquoris cornu cerui succinati partes sex. Mixta primo absque igne duorum dierum spatio in loco temperato posthac in balneo vaporis per duas horas digerantur et liquor percolatus ad vsum seruetur.

Vires.

Essentia haec antispasmodica viscidum vnguinoso-acidum resoluit et subtilissima vasa ab eo liberat: sanguinem leniter commouet, neque tamen aestum inducit; motum fluidi neruei irregularem, a memorato viscido obortum, corrigit tuncque vim anodynam exercet et spasmin quoque primarum viarum, a viscido acido provenientibus, medetur. Dosis guttae triginta ad quinquaginta ex infuso asae foetidae aquoso. Si cum quatuor partibus huius essentiae vna pars extracti aquoso-spirituosi asae foetidae miscentur et per horam in vaporis balneo mixta digeruntur, essentia efficacior euadit et in eo imprimis casu utilis censenda est, vbi insignis solidorum laxitas, lentor humorum et viscidum aquosum abundans, cum acida acrimonia coniunctum, spasmos generat. Dosis guttae decem ad triginta ex eodem infuso asae foetidae.

§. 184.

Essentia castorei cum sale ammoniaco liquido empyreumatico.

Spiritus cornu cerui castoreati, §. 164. quantitati instilla sensim aceti abstractitii castorei, §. 161. tantum, quantum ad saturationem sufficit. Liqueoris saturati partes quatuor superfunde parti vni pulueris castorei; mixta, per aliquot dies in loco temperato detenta, denique in balneo vaporis duarum horarum spatio digere et liquorem postea colatum ad vsum serua.

Vires.

Remedium hoc antispasmodicum profunde penetrat et viscidum subtilissimum pituitosum vnguinosum resoluit, ideoque spasmos, ab hac causa natos, tollit, simulque excretiones, a spasms cohibitas, absque insigni humorum exagitatione restituit. Dosis guttae viginti ad centum ex aqua destillata castorei aut eiusdem infuso.

III.

INFUSA INFLAMMABILIA,

§. 185.

Infusa haec, quae ope menstruorum inflammabilium, §. 110. seqq. parantur, vel oleosa sunt vel spirituosae. Cum ipsa haecce menstrua ob inflammabile principium, diuersimode euolutum, cumque diuersis substantiis arcte vnitum, deprehenda-

hendamus, infusa quoque remedia admodum diuersa praebere, facile coniiicimus. Ratione praeparationis ad mobile istud principium inflammabile attendendum est, ideoque dicta menstrua frigide semper adfundenda, interdum eadem absque calore interdum autem calide digerenda sunt, hac tamen cautione, vt menstruum caloris vi nequaquam immutetur et oleosa inprimis a rancida acrimonia arceantur. Indoles compositionis his infusis nomina imponit, quare essentiae, tincturae et elixirii vel oleorum infusorum nomina huc quadrant.

§. 186.

Oleum foeniculi aloeticum.

Recipe aloes succotrinae subtiliter tritae partem vnā; olei foeniculi partes decem. Digerantur absque igne per aliquot dies in loco temperato. Oleum leni vasis inclinatione a faecibus separetur et ad vsum seruetur.

Vires.

Licet hocce remedium, ratione spiritus rectoris foeniculi, aliquo modo ad remedia composita pertineat, compositio tamen adhuc valde simplex est et docet, qua ratione corpora simplicia, vi peculiari donata, absque iactura virium innatarum commisceri queant. Oleum hoc foeniculi, aloes viribus ditatum, corpus calefacit, egregiam vim stimulantem et resoluentem exercet, viscidum pituitosum laxum aquosum attenuat, bilem

auget, aqueas partes dissipat, maiori dosi fumtum aluum mouet et roborat, vermes necat, excreationem promouet et prodest, vbi irritabilitas primarum viarum imminuta et digestio languida est. Si guttae duae ad decem vsque cum saccharo bene terentur et elæosaccharum hoc cum aqua foeniculi miscetur, remedium resoluens carminativum, leniter primas vias purgans obtinebis; caue tamen, ne hominibus biliosis, aut macilentis aut viscido atrabilario scatentibus, istud exhibeas.

§. 187.

Oleum chamomillae infusum.

Recipiatur pulueris summitatum chamomillae pars vna; adfundantur olei amygdalarum dulcium partes duodecim. Digerantur in balneo maris per horas duas et vltra. Coletur postea oleum et ad vsum seruetur.

Vires.

Clysmatibus additum hoc oleum lubricat, acidam acrimoniam inuoluit et spasmos ab hac acrimonia excitatos vel soluit vel mitigat. Idem, externe inunctum, in induratione viscerum abdominalium, cum spasms coniuicta, prodest.

§. 188.

Oleum myrrhae infusum.

Sumo pulueris myrrhae partem vnam; adfundo olei amygdalarum dulcium partes duas; mixta in mortario lapideo per quadrantem horae tero;
tritis

trititis adfundo eiusdem olei expressi partes sex et in balneo maris ad duas horas digero et bacillo ligneo saepius moueo; tandem oleum per linteum colo et ad vsum repono.

Vires.

Oleum hoc, externe abdomini inunctum, ad viscerum obstructionem referendam quidquam confert et, cum clysmatibus iniectum, exulcerationi intestinorum medetur et vermibus aduersatur.

§. 189.

Essentia gentianae rubrae cum spiritu vini.

Recipiatur radicis gentianae rubrae pars vna; adfundantur spiritus vini rectificatissimi partes octo. Mixta, absque igne per aliquot dies in loco temperato asseruata, posthac per horam in balneo vaporis digerantur, tuncque percolentur. Liquori percolato addantur extracti gentianae rubrae partes tres, digerantur iterum per horam, tandem liquor ad vsum seruetur.

Vires.

Essentia haec, aqueas particulas absumendo solidasque corporis partes exsiccando roborat et prodest, vbi a nimia visceri pituitosi aquosi copia insignis solidorum laxitas est; vsum inprimis habet, vbi, post superatos morbos, laxa intestinorum compages et aquosa humorum indoles digestionem debilem reddunt. Dosis guttae sexaginta ad octoginta ex vino generoso.

I V.

INFUSA COMPOSITA SEV CVM MEN-
STRVIS COMPOSITIS PARATA.

§. 190.

Menstrua cum dentur composita, §. 120. seqq. infusa quoque hoc nomine insigniri posse, putamus. Salinae, cum spirituosis vel oleosis vel haec cum spirituosis vel spirituosae demum cum salinis oleosisque simul coniunctae, partes praecipuae sunt, quae in praeparatione infusorum compositorum attendendae veniunt. Quanquam pleraque huius classis menstrua calida affundi queunt, admixtae tamen substantiae cum iisdem tantum digerendae sunt, immo nonnulla adeo frigide interdum adfundenda esse videntur. Pro digestionem balneum maris vel vaporis optimum censendum est. Nomina pro diuerso compositionis habitu diuersa eis imponenda sunt: inprimis essentiae et elixiria huc spectant.

§. 191.

Essentia pimpinellae albae cum tinctura antimonii tartarifata.

Recipiatur radicis pimpinellae albae concisae pars vna; adfundantur tincturae antimonii tartarifatae partes octo; mixta per aliquot dies in loco temperato detineantur, posthac in balneo vaporis per horas duas digerantur. Effundatur liquor per linteum et ad usum seruetur.

Vires

Vires.

Essentia pimpinellae, hoc modo parata, insigniter fibram muscularem stimulat et humores potentissime resoluit; quare non nisi, vbi irritabilitas, prorsus fere imminuta et laxa solidorum compages et copiosum viscidum pituitosum laxum vel cum acido coniunctum morbis ortum praebent, cum successu propinatur. Datur a guttis decem ad quadraginta ex infuso amaro aut amaricante.

§. 192.

Tinctura antimonii tartarifata cum oleo amygdalarum.

Accipe olei amygdalarum dulcium partem vnam; adfunde tincturae antimonii tartarifatae partes quatuor. Digerantur in loco tepido per viginti quatuor horas, vasculum interim saepe concuciatur, tandem in vase bene clauso asseruetur.

Vires.

Habebis sic remedium, quod leniori stimulo, quam tinctura antimonii tartarifata vulgaris, instructum est. Ita enim parata haec tinctura vere oleoso-saponacea est et viscidum pituitosum tenax resoluit, vasis meabilitatem conciliat et ficcitatem, antea ortam, tollit. Hinc in morbis viarum vrinariarum et morbis pectoris, ab eadem hac causa natis, prodest. Dosis guttae viginti ad sexaginta in emulsione amygdalarum.

§. 193.

Tinctura antimonii tartarifata cum oleo succini.

Sumo olei succini rectificati partem vnā; ad fundo tincturae antimonii tartarifatae partes tres vel quatuor; tunc vas saepius concutio, vsque dum oleum cum tinctura coniunctum cernatur. Coniuncta demum in vitro bene clauso seruo.

Vires.

Remedium hoc stimulanſ neruinum valet, vbi stimulo opus est et nerui commouendi sunt; e.g. in paralyſi, poſt apoplexiam relicta, vel a viſcido pituitoso copioſo nata. Potentiſſime etiam reſoluit viſcidum pituitosum acidum; hinc obſtructiones, ab hac cauſa ortas, tollit vel ad reſolutionem diſponit. Externe cum remediis neruinis reſoluentibus applicitum ad reſerandas obſtructiones et curandam paralyſin multum facit. Doſis, ſi ad internum vſum propinatur, guttae decem ad viginti ex emulſione aut inuſo ſaponaceo vel etiam aqua ſaponata.

§. 194.

Tinctura balsami peruuiani cum tinctura antimonii tartarifata.

Recipiatur balsami peruuiani nigri pars vna; adfundantur tincturae antimonii tartarifatae partes quatuor. Mixta per aliquot dies in loco tepido detenta poſtea in vaporis balneo per horam digerantur: tandem liquor coletur et ad vſum ſeruetur.

Vires.

Vires.

Habebis remedium potentissimum resoluens, abstergens, quod viscidum pituitosum tenax pectoris et viarum vrinariarum attenuat et vel per excretionem vel per renes educit, atque tunc inprimis conducit, quando, ob imminutam seu deletam fere irritabilitatem, memoratum viscidum, partibus tenacissime inhaerens, moueri nequit. Datur a guttis viginti ad quadraginta in emulsione aut aqua saponata.

§. 195.

Essentia Fumariae cum spiritu vini tartarifato.

Herbae fumariae concisae pars vna superfundatur spiritus vini tartarifati partibus sex. Digerantur per aliquot dies in loco temperato posthac per duas horas in balneo vaporis. Liquori colato addantur extracti fumariae aquoso-spirituosi partes duae. Digerantur iterum in eodem balneo per horam, et bacillo ligneo saepe moueantur, tandem ad usum seruentur.

Vires.

Essentia fumariae, sic parata, ab ea, quae ope spiritus vini rectificatissimi paratur, multum differt. Minime enim coagulat, sed viscidum aquosum primarum viarum cum acido coniunctum destruit, laxitatem intestinorum paululum minuit et digestionem promouet. Sumitur a guttis sexaginta ad centum in infuso fumariae aut pro scopo carminatiuo breui ante pastum ex vino.

§. 196.

§. 196.

Essentia foeniculi cum spiritu salis ammoniaci vinoso.

Sumo feminis foeniculi partem vnā; ad-
fundo spiritus salis ammoniaci vinosi foeniculati
partes sex. Mixta per aliquot dies in loco tem-
perato digero, posthac per filtrum traicio et
feruo.

Vires.

Viscidum aquosum acidum, minimis fibra-
rum interstitiis inhaerens, ab hac essentia resolu-
tur et ex corpore eliminatur. Fibras enim in-
testinales stimulat, tuncque digestionem ex par-
te iuuat; motum in pectore excitat, quare visci-
dum per excreationem educit; tandem vias vri-
narias irritat atque per diuresin euacuat. Caete-
rum essentia haec, si memoratum viscidum ner-
vorum partes infestat, neruina quoque vi non
destituta esse deprehenditur. Propinatur a gut-
tis decem ad viginti cum aqua mellita, aut sac-
charo excipitur.

§. 197.

*Tinctura balsami de Copaiua cum liquore salis digestiui
balsamici.*

Recipiatur balsami de copaiua pars vna; ad-
fundantur liquoris salis digestiui balsamici ebul-
lientis partes quatuor; digerantur in balneo ma-
ris per horam aut vltra. Coletur liquor et aegro
statim propinetur.

Vires.

Haecce tinctura viscidum pituitosum vngu-
nosum resoluit et in primis in morbis viarum vri-
naria-

nariarum et ad soluendas concreciones calculosas utilis censenda est. Dosis guttae centum et ultra in vehiculo aquoso.

§. 198.

Tinctura valerianae cum liquore salis digestiui empyreumatici.

Recipe pulueris radiceis valerianae partem vnā; adfunde liquoris salis digestiui oleosi empyreumatici calidi partes duodecim. Digere in balneo vaporis per horam. Coletur liquor et ad vsum seruetur.

Vires.

Viscidum pituitosum acidum soluit haecce tinctura, hinc spasmos, ab hac causa natos, tollit; in primis morbis vteri viscidis, cum spasmo coniunctis, medetur et vermibus aduersatur. Datur ad guttas centum et ultra in infuso valerianae.

§. 199.

Tinctura carlinae cum acido vitrioli spirituoso.

Concisae radiceis carlinae pars vna superfundatur acidi vitriolici spirituosi partibus decem; digerantur postea in balneo vaporis per dimidium horae. Colato liquori admisceatur paucillum mellis despumati et tinctura ad vsum seruetur.

Vires.

Remedium hoc acido-spirituosum motum humorum paululum intendit, intestinum eorum arcet, hinc in putrida humorum dissolutione, in
ipsis

ipsis febribus acutis oborta, propinandum est. Datur a guttis decem ad viginti ex aqua mellita aut oxymelle.

§. 200.

Acetum cinnamomi spirituosum.

Accipio corticis cinnamomi contusi partem vnam; admisceo aceti vini spirituosi non destillati partes sex. Digero infusum per aliquot dies in loco temperato, posthac autem in balneo vaporis per horam: colatum ad vsum seruo.

Vires.

Habetur ita remedium, quod vires languidas excitat, putridam materiem destruit, viscidum aquosum attenuat, motum humorum leniter commouet et per diuresin euacuat. Hinc in multis morbis acutis aequae ac chronicis vtile censendum est hoc acetum, in primis, vbi a defectu fluidi neruei irritabilitas imminuta deprehenditur. Datur cochleare vnum aut duo cum oxymelle aut infuso cinnamomi aquoso.

§. 201.

Acetum myrrhae spirituosum.

Pulueris myrrhae electae pars vna superfunditur aceti vini spirituosi destillati partibus sex. In loco tepido per aliquot dies detenta posthac in balneo vaporis per horam digeruntur. Tandem colatum acetum ad vsum seruatur.

Vires.

Acetum hoc, myrrhae viribus donatum, fibras musculares stimulat, viscidum aquosum in-
ers

ers attenuat, humores ab eo liberat et laxitati solidorum medetur. Prodest igitur in pluribus morbis, vbi irritabilitas ob laxa solida et viscidum pituitosum iners fere decst, et ab eadem causa digestio turbatur et lenti morbi in putridos lentos degenerant. Datur a guttis quinquaginta ad centum ex vino aut infuso amaro.

Si cum tribus partibus huius aceti commiscetur pars vna extracti myrrhae aquosae et mixta rite digeruntur, elixirium obtinebis, quod efficacius agit simulque putrida vlcera sanat, et pituitosis maxime conducit. Dosis huius elixirii guttae viginti ad quinquaginta.

§. 202.

Essentia centaurii minoris alcalino-spirituosa.

Sumo herbae centaurii minoris concisae partem vnā; addo solutionis salis tartari spirituosae, §. 134. partes decem; mixta per aliquot dies in loco tepido repono, postea in vaporis balneo per horam digero. Liquori colato admisceo extracti centaurii minoris aquoso-spirituosi partes tres, iterum digero et bacillo ligneo saepe permisceo, tandem ad vsum seruo.

Vires.

Viscidum pituitosum, aqueis acidisque particulis abundans, haec essentia soluit, bilem acuit et a viscido liberat, hinc digestionem promouet. Prodest etiam in aliis morbis lentis, qui ab obstructuente hoc viscido acido proueniunt. Sumitur
a gut-

a guttis triginta ad sexaginta ex infuso amaro aut aqua carminatiua.

§. 203.

Essentia Anisi stellati cum alcali volatili spirituoso.

Cum feminis anisi stellati contusi parte vna coniunge liquoris alcalini volatilis spirituosi, §. 135. partes octo. Digere in vasis bene clausis in loco tepido per octiduum. Liquorem colatum serua.

Vires.

Viscidum pituitosum acidum, in subtilissimis canaliculis et interstitiis haerens essentia haec soluit, motum fibrarum motricium, ab eodem hoc viscido fere sufflaminatum, excitat et ad referendas obstructions haud parum confert. Dosis guttae viginti ad quinquaginta ex aqua anisi stellati destillata.

§. 204.

Essentia aloes cum sale ammoniaco liquido spirituoso.

Cum pulueris aloes succotrinae parte vna commisce salis ammoniaci liquidi spirituosi partes quinque. Mixta stent in loco temperato per aliquot dies, tandem in balneo vaporis duarum horarum spatio digerantur et liquor, per filtrum separatus, seruetur.

Vires.

Essentia aloes salino-spirituosa primas vias stimulat, viscidum iners pituitosum resoluit, vermes necat, euacuat, digestioni opitulatur et paululum exsiccat. Praeterea morbis lentis putridis, a viscido pituitoso vnguinoso ortis, medetur, vlcera abstergit et ad sanationem disponit. Da-
tur

tur a guttis triginta ad centum in vehiculo aquoso.

§. 205.

Essentia croci cum spiritu vitrioli dulci.

Recipe croci orientalis partem vnam; adfunde spiritus vitrioli dulcis partes octo. Digerantur in loco temperato per aliquot dies, ad extremum in balneo vaporis per horam. Liqueor colatus seruetur.

Vires.

Essentia haec neruina ataxiae spirituum, a defectu fluidi neruei et aquosa humorum indole ortae, pariterque atoniae, ab eadem causa dependenti, medetur; humores praeterea mouet neque tamen insigniter expandit; hinc in multis morbis, vbi actiones languent, conuenit. Dosis guttae decem ad quadraginta, saccharo exceptae.

Si spiritus vitrioli dulcis super crocum in balneo vaporis abstrahitur, tuncque cum croco digeritur, remedium multo efficacius obtinetur, cuius decem ad viginti guttae saccharo exceptae promptum auxilium ferunt et vires subito restaurant.

§. 206.

Essentia corticis cascarillae cum spiritu vitrioli dulci.

Cum corticis cascarillae contusi parte vna commisce spiritus vitrioli dulcis partes octo; reponne mixta in loco temperato per quadriduum; postea in balneo vaporis per bihorium digere. Liqueorem colatum serua.

L

Vires

Vires.

Remedium hoc tonico-neruinum laxam intestinorum compagem roborat et in genere relaxationi solidorum, a viscido aquoso ortae, medetur. Datur a guttis quadraginta ad sexaginta ex vino.

§. 207.

Essentia anisi cum spiritu nitri dulci.

Cum olei anisi destillati parte vna commisce spiritus nitri dulcis partes sex. Bene commixta in vitro accurate clauso feruentur.

Vires.

Spiritus nitri dulcis, anisi viribus turgens, fibras motrices stimulat, fluidi neruei motum auget, pituitam viscidam aquosam attenuat, cumque aquea humorum parte coniungit et euacuat: hinc digestionem ciborum, ab hac causa debilitatae, opitulatur, tuncque vim carminatiuam exercet, et diuresin mouet. Dosis guttae decem ad viginti saccharo exceptae.

§. 208.

Essentia Asae foetidae cum sale ammoniaco liquido empyreumatico spirituoso.

Sumo asae foetidae partem vnam; admisceo salis ammoniaci liquidi empyreumatici spirituosissimi partes sex. Mixta in loco temperato per aliquot dies detineo, posthac in balneo vaporis per duas horas digero. Liquorem colatum ad usum repono.

Vires.

Vires.

Essentia haec antispasmodica fibram muscularem stimulat, humores mouet, viscidum pituitosum iners, vel aqueis particulis abundans, resoluit, tuncque paululum exsiccat; hinc morbos et spasmos, ab hac causa natos, sanat. Macilentis et biliosis, aut qui viscido atrabilario laborant, vix prodest. Datur a guttis quadraginta ad septuaginta ex aqua vel infuso antispasmodico.

C L A S S I S III.

REMEDIA PER COCTIONEM
PARANDA.

§. 209.

Sub decocti nomine intelligitur remedium, quod ex fluido minus volatili et substantia solida, fixis particulis donata, sola decoctione, ad ebullitionem vsque euecta, producitur. Plerumque quidem inter fluida ad hunc laborem adhibentur aqua et cereuisia, alia tamen menstrua, particulis actiuis praedita, decoctioni simul inseruare posse, arbitramur. Inprimis ea fluida eligenda sunt, quorum partes constitutivae coctione non tam cito disiunguntur et dissipantur, quaeque fixiores partes, cum multa aqua firmiter, coniunctas fouent. Ita lac, serum lactis et aqua, cum salibus mediis fixioribus coniuncta, multum hic valent et in recludendis corporibus fixis, arcte inter se connexis, plura praestant. Licet autem

L 2

alia

alia quoque menstrua, partibus volatilibus donata, simul adhiberi possint, ea tamen, si ebulliant, partibus volatilibus, fixas secum abripiantibus, spoliantur, ideoque multum virium amittunt, et effecta demum sperato destituuntur. Quod ad solidas substantias attinet, non nisi tales eligendae sunt, quae, cum menstruo coniunctae, ignis vim diu ferunt, antequam in mixtione mutationem, notatu dignam, subeant. Pauca exempla adduxisse sufficiet.

§. 210.

Decoctum radices gentianae rubrae cum liquore tartari vitriolati.

Radicis gentianae rubrae concisae partem vnam immitto in vas terreum non vitreatum; ad fundo aquae purae simplicis ebullientis partes duodecim, addo liquoris tartari vitriolati partes decem. Coquuntur omnia per horae spatium; liquor per linteum colatus et frige factus statim in usum ducatur.

Vires.

Usus habet hoc decoctum in morbis, ubi viscidum pituitosum vel iners, vel cum acida acrimonia coniunctum, resoluendum est. Egregie enim attenuat, ita tamen, ut solidae partes simul robur accipiant, neque, ut a resolventibus persaepe fit, relaxentur: hinc laxis, pituitosis laudabilem medicinam praebet, immo, ciborum coctionem iuuando, a viscido praeferuat. Sumitur omni bihorio sexta seu octava pars,

§. 211.

§. 211.

Decoctum ligni Guajaci cum solutione salis ammoniaci vulgaris.

Recipe rasurae ligni guajaci partem vnam; adfunde solutionis salis ammoniaci vulgaris partes sex: mixta digere in loco tepido per viginti quatuor horas; adde posthac aquae purae simplicis partes viginti cunctaque per horam et ultra coque. Liqueor colatus et adhuc calidus aegro propinetur.

Vires.

Habebis ita remedium, quod viscidum pituitosum tenax valde attenuat, solidas partes stimulat, motum humorum intendit, ad diaphoresin disponit, eandem etiam mouet sicque materias acres subtilissimas expellit.

§. 212.

Decoctum gummi ammoniaci cum hydromelle.

Cum gummi ammoniaci parte vna commisce aquae mellitae partes triginta. Coquantur mixta per horae spatium. Liqueor adhuc calidus coletur et tepidus aegro propinetur.

Vires.

Laudabilem effectum edit hocce decoctum in morbis, qui a viscido inflammatorio aequae ac atrabilario proueniunt. Attenuat enim et per primas vias interdum etiam per diuresin aut exscreationem euacuat. Intra octo horas per vices ingeritur.

CLASSIS IV.

REMEDIA EMVLSA.

§. 213.

Emulsium seu lac, arte factum, est fluidum, quod partes oleosas, ope salinarum cum aqueis et terreis coniunctas, tenet, ita tamen, ut leui negotio oleosae ab aqueis secedant cumque salinis quibusdam seorsim colligantur. In praeparatione eorum eo semper respiciendum, ut talia corpora eligantur, quae partes oleosas, cum mucilaginis coniunctas, fouent. Cum enim in mucilagine partes oleosae cum terreis et salinis arctius coniunctae sint, accidit quoque, ut oleosae admixtae facile cohaereant, tuncque eo disponantur, ut addita aqua per solam triturationem oleosas has partes sibi uniat et, quamdiu mucilagineae non mutantur, coniunctas seruet. Cumque praeterea eiusmodi corpora, oleoso-saponacea dicenda, alia corpora, in quibus oleosae particulae cum aliis plus minus compositis substantiis salinis coniunctae sint, aquae miscibilia reddant, varias omnino emulsiones variae indolis et actiuas per saepe parari posse, colligimus.

§. 214.

Emulsio gummi ammoniaci oleoso-saponacea.

Cum gummi ammoniaci partibus duabus commisce olei amygdalarum dulcium partem unam.

vnam. Bene tritis adfunde tincturae antimoni tartarifatae partes tres. Cuncta denuo exacte terantur, et inter terendum aquae purae simplicis addantur partes octo. Trituratione per femiquadrantem horae continuata emulctum filtratur et statim in vsum ducatur.

Vires.

Vinculis gummi ammoniaci ex parte solutis partibusque componentibus aliquantum euolutis inque motum ductis emulsiō obtinetur, quae ex *particulis gummi ammoniaci* gummosis cunctis compluribusque resinosis attenuatis, simulque oleosis et alcalinis componitur et remedium resoluens oleoso-saponaceum sistit, quod ad resolvendum viscidum pituitosum tenax, vel cum acido coniunctum, vel cum concretionibus terreis vnitum, multum facit, inque multis morbis chronicis, ab hac causa pendentibus, conducit. Datur omni bihorio cochleare vnum.

§. 215.

Emulsiō terebinthinae cum saponē veneto.

Cum terebinthinae venetae parte vna commisce olei amygdalarum dulcium partes duas, vel tantundem, saponis veneti partem vnam aut duas. Bene tritis adde aquae fontanae destillatae partes decem. Cuncta per quadrantem ho-

OTTO

L 4

rae

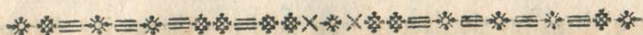
rae trita et per linteum colata statim aegro propinentur.

Vires.

Tenacitate terebinthinae per oleum et saponem sublata, balsamus iste natiuus aquae miscibilis redditur et emulsio obtinetur, quae viscidum pituitosum tenax, vel cum vnguinosa substantia coniunctum, resoluit, primas vias aequae ac vrinarias abstergit, vlcera earundem depurat, humores attenuat, leniter mouet et per aluum perque vrinam euacuat. Sumitur omni trihorio cochleare paruum.

ORDO

O R D O II.

R E M E D I A S O L I D A.

§. 216.

Solidum remedium ea dicitur substantia naturalis, cuius particulae, oculis percipiendae, siue inertes sint siue actiuae, quiescunt et motore opus habent, quo in motum duci et actiuae imprimis, in motum nunc ductae, actionem suam exercere queant. Cum corporum solidorum nonnulla ex meris particulis inertibus plurima autem ex inertibus et actiuis simul componantur, §. 64. nec ullum reperiatur, a quo inertes, quae quippe basin suppeditant, plane absint, ad has primo attendendum esse, sequitur. Inertes enim, licet per se nihil efficiant, cum aliis tamen actiuis coniunctae, actionem simul exercent, quae, prout vnio se habet, plus minus efficax esse solet. Praeterea ad copiam harum particularum respiciendum est, quae interdum insignis est, ita, vt coniunctae cum iisdem particulae actiuae prorsus nihil agant vel in actione admodum debilitentur.

§. 217.

Plurima ex his sperare licet. Sic solida corpora, ex inertibus et actiuis composita, si in corpus humanum introducuntur et in motum rapiuntur, actionem magis constantem et diutius durantem exercent, quam fluida. §. 65. Porro in-

L 5

ertium

ertium particularum ope actiuæ sæpe ita figuratur, vt, extra corpus humanum in vasis idoneis adseruata, remedia diutius perdurent nec corrumpantur. Cum autem solidæ istæ substantiæ absque fluido, in motu quippe constituto, nihil præsentent, fluidum vero seu menstruum, si in motum substantiæ solidæ ducendæ sunt, nexum tollere et separatas partes sibi vnire sicque in motum ducere debeant, necesse est, vt menstruum conueniens tum in ipso corpore humano vel aliud, extra illud reperiendum, chemicum scilicet, iisdem admisceatur, quo rite vnito particulae solidi corporis actiuæ omnino euadant. Ex his itaque necessitatem horum remediorum elucere eademque in officinis quoque præsto esse debere, patet. Cum vero in recta eorundem præparatione multum positum sit, eaque pro diuersa mixtionis et habitus indole variet, in varias classes hæc ipsa diuidere, cogimur. Primo igitur de iis, quæ per coagulationem, deinde quæ per præcipitationem, porro quæ per crySTALLISATIONEM, tum quæ per sublimationem, tandem quæ per calcinationem parantur, nobis agendum est.

CLAS-

CLASSIS I.

REMEDIA PER COAGVLA-
TIONEM PARANDA.

§. 218.

Nullum corpus nisi fluidum coagulatur. Cum autem nullum fluidum absque particulis, natura solidis, coagulari possit, requiritur, vt corpora eligantur, quae et fluidas partes et solidas, inter se coniunctas, fouent. Necessarium quoque est, vt solidae partes fluidarum ope in motu sint ipsaeque insimul fluidae prius existant; quam ob rem coagulationem quaecumque solutio praecedere debet, qua quippe solidae partes, in motum nunc ductae, cum fluidis arctius coniunguntur, haeque demum, per subsequentem inspissationem seu superfluarum partium fluidarum euaporationem cum solidis arctius coniunctae, solidum nunc corpus constituent. Pertinent huc prae reliquis saponis, balsama et emplastra.

I.

S A P O N E S.

§. 219.

Sapo stricte sic dictus solidum dicitur corpus, quod ex particulis oleosis alcalicisue arte unitis constat, cum aqua et omnibus fluidis inflammabilibus se miscet et olea oleosasque substantias aquae miscibiles reddit. Quo firmior nunc inter oleum et alcali cohaesio est, eo praestantior iudicatur

catur sapo: sique praeterea cum oleo aliud corpus, singulari vi donatum, coniungitur et alcali demum additur, sapo medicatus, specifica vi donatus, obtinetur. Ad praeparandos hos saponem primo oleum, ope alcalici fluidi penetrantioris attenuandum, dein alcali addendum, tandem cuncta per coctionem rite inspissanda sunt.

§. 220.

Sapo medicatus.

Cum tincturae antimonii tartarifatae partibus duabus commisceatur olei amygdalarum dulcium pars vna; mixta per sex aut octo horas in loco temperato digerantur saepeque, vas concutiendo, coagitentur. Dein dicti olei eadem quantitas adfundatur et eadem, quae antea obseruentur. Tandem olei tartari per deliquium partes duae aut tres addantur, miscela super lenem ignem coquatur et sensim ad iustam saponis consistentiam inspissetur.

Vires

In hoc sapone partes multo magis attenuatae quam in communi sapone veneto sunt, hinc istum in minores partes similes in corpore humano diuidi posse, colligendum est. In genere eadem praestat, quae sapo venetus; viscidum enim pituitosum tenax vel etiam cum acido coniunctum resoluit, humores attenuat, fibram solidam stimulat et materiem morbosam ad euacuationem disponit. Cum autem partes magis attenuatae ideoque mobiliores sint, dictus sapo profundius
partes

partes penetrare et viscidum subtilius resolvere valet.

§. 221.

Sapo camphoratus.

Camphorae partem vnā solue in olei amygdalarum dulcium partibus tribus, adde tincturae antimonii tartarifatae partes quatuor, in quibus vna pars camphorae soluta est. Digere mixta in loco tepido per octo horas et vasculum saepe concute. Superfunde postea olei tartari per deliquium, respectu olei, partes tres. Tandem omnia leni igne coque et ad consistentiam solidam inspissa.

Vires.

Sapo hīce camphoratus, ob particulas maxime diuisas insigni vi penetrante nec leui stimulante donatus, viscidum pituitosum subtilissimum vel idem vnguinosum vel cum acido coniunctum, in subtilissimis canaliculis haerens resoluit, fibrā muscularem irritat et oleosam humorum partem commouet, attenuat cumque aquea coniungit et per diaphoresin euacuat. Datur a granis aliquot ad scrupulum vnum vel per se in forma pilulari vel in aqua solutus.

II.

B A L S A M A.

§. 222.

Balsamum vox ambigua est: varia enim remedia et solida et fluida et consistentiae mediae hoc nomine insigniuntur; sed de solido hic tantum agimus. Vocatur balsamum solidum praeparanda

paratum pharmaceuticum, quod ex substantiis oleosis vnguinosis aequae ac aethereis pariterque resinosis, substantia vnguinoso-resinosa solidiore exceptis, paratur, quodque, manibus tractatum, molle fit et euanescit. In praeparatione eorum ad olea, cum substantiis inflammabilibus solidis rite coniungenda, respiciendum est. Hinc primo oleorum vnguinosorum cum oleis aethereis commixtio, dein substantiae vnguinoso-resinosae super ignem lenem liquefactio, tandem oleorum cum liquefacta ista substantia solidiore admixtio et coagulatio attendenda est.

§. 223.

Balsamum foeniculi.

Cum olei nucis moschatae aut alius expressi purioris partibus tribus commisce olei foeniculi partes duas: adde coloris gratia paxillum cinnabaris factitiae. Bene commixta sensim admisce cerae albae, super lenem ignem liquefactae et ab igne remotae, adhuc tamen fluidae, partibus quinque, cunctaque continua agitatione ope spatulae ferreae commisce, vsque dum solidam formam induant. Balsamum in vasis idoneis ad usum serua.

Vires.

Remedium hoc, foeniculi viribus donatum, externo vsui destinatur, et abdomini affricatum vim carminatiuam exercet. Praeterea ad resolutionem tumorum frigidorum et indurationum quid-

quidquam facit. Si loco foeniculi olei, aliud oleum fumitur, alia vis expectanda est; sic oleum succini rectificatum balsamum largitur, quod in paralyfi membrorum proficuum est.

III.

EMPLASTRA.

§. 224.

Emplastrum rite paratum est substantia solida, quae manibus tractata mollescit et ex pinguis oleosisque cum aliis efficacioribus coniunctis substantiis componitur et corpori extrinsecus applicatur. Praeparatio eorum corpus quoddam solidum requirit, quod substantias fluidas et solidas eo disponit, ut hae, ab igne remotae, molles seruentur neque ut antea indurentur, illae autem solidam consistentiam acquirant et calore lenissimo admoto molles euadant, sicque corpora admixta ita apta reddant, ut particulae actiuae moueantur et actionem suam exercent. Huic fini plerumque pinguis, resinae et olea expressa satisfaciunt, quae vero super ignem cum aliis partim solidioribus partim fluidioribus ita commiscenda sunt, ut innatae virtutes nequaquam corrumpantur. Caeterum magnus adeo apparatus necessarius non est et vnum saepe cum altero coniunctum corpus sufficit, immo quo simplicior compositio est, eo praestantius erit emplastrum.

§. 225.

§. 325.

Emplastrum de gummi Galbano.

Gummi galbani partes duae terantur cum sufficiente quantitate vitelli ouorum; inter terendum addatur olei galbani infusi, ex dicto gummi et oleo lini ad modum, §. 188. parati pars vna; bene mixta commisceantur cum ceræ flauæ super lenem ignem liquefactæ, partibus duabus vel tribus; tuncque per quadrantem horæ spatula lignea permisceantur, ab igne remota frigescant, in bacilli formam redigantur et ad usum seruentur.

Vires.

Emplastrum hoc de galbano, super alutam aut linteum extensum, tumores frigidos, a viscidis humoribus obortos, discutit et emollit, simulque vim antispasmodicam exercet, et visceribus obstructis externe applicatum ad resolutionem eorum, per interna remedia præstandam, quicquam facit.

CLAS-

CLASSIS II.

REMEDIA PER PRAECIPI-
TATIONEM PARANDA.

§. 226.

Praecipitatio, in genere considerata, species quidem coagulationis est, stricte sic dicta vero a coagulatione, proprie ita vocanda, in eo differt, quod corpora, in menstruo aliquo soluta, praegressa menstrui mutatione in forma solida fundum petant nec cum menstruo amplius firmiter cohaereant. *Praecipitata*, in pharmacia adseruanda, vel salina sunt, vel inflammabilia vel terrea vel mixta; finis vero huius operationis vel in remediorum depuratione vel in nouorum productione vel demum in virium concentratione consistit. *Praeparatio* eorum requirit, vt substantiae solidae menstruo antea bene soluantur, solutio rite percoletur et mutationes solutioni sensim paulatimque inducantur.

§. 227.

Cremor tartari praecipitatus.

Liquori tartari tartarificati adfunde olei vitrioli tantum, quantum ad praecipitationem sufficit. Nulla substantia solida ad fundum amplus descendente liquor supernatans decantetur. *Cremor tartari praecipitatus* aqua frigida abluatur et super chartam bibulam lente exsiccet.

M

Vires

Vires.

Cremor tartari, hoc modo paratus, communi purior et magis actiuus est, facilius a menstruis aquosis soluitur et bilem alcaliscentem egregie corrigit. Caeterum in omni casu valet, vbi vulgaris vsurpatur.

§. 228.

Resina Ialappae.

Essentiae radicis ialappae, ope spiritus vini paratae, pars vna commisceatur cum aquae simplicis destillatae partibus sex. Mixta stent per viginti quatuor horas; dein liquor supernatans effundatur et resina, in fundo haerens, spatula ferrea eximatur et super chartam albam in loco umbroso sponte exsiccetur. Siccata in aqua tepida manuum ope in bacillos formetur et ad vsum in vasis bene clausis reponatur.

Vires.

Licet plerumque ad praeparandam hanc resinam aqua simplex non destillata adhibeatur, destillata tamen semper praestat, siquidem partes peregrinae crassiores per destillationem separatae sunt, quae autem in aqua simplici non destillata simul cum particulis resinosis coniungi fundumque petere possunt. Purior itaque haec resina censenda est; caeterum eadem vires, quae communi modo paratae adscribuntur, insunt; fortiter enim stimulat, intestina vellicat et vehementer purgat.

§. 229.

§. 229.

Corallia rubra praecipitatione parata.

Solutioni coralliorum rubrorum, ope aceti factae, adfunde solutionem falis tartari, donec nihil amplius fundum petat. Liquore supernatante effuso praecipitatum edulcoretur, exsicceetur et ad vsum feruetur.

Vires.

Licet corallia praecipitata, alias magisterii nomine nota, acidum morbosum in corpore vix adgrediantur, eademque vires peculiare non habeant, istud tamen praeparatum ob puritatem et attenuationem aliis efficacioribus remediis probasi inferuire poterit. Cum insuper terrea haec praecipitata in spiritibus alcalinis volatilibus ex parte solvantur, ea etiam in obtemperanda acrimonia calefcente singularem quendam effectum edere valent, inprimis si aliorum efficacium admixtorum ope adiuuantur.

§. 230.

Sulphur antimonii auratum mercuriale.

Scoriis reguli antimonii simplicis, aqua simplici per coctionem diu protractam quadantenus solutis, adfunde solutionis mercurii, aqua forti factae, aliquot guttas. Efferuescentia sedata cuncta filtro chartaceo committantur. Liquori colato rursus aliquot guttae solutionis mercurii instillentur, et eadem, quae antea, obseruentur.

M 2

Labor

Labor saepe repetatur, vsque dum nihil amplius praecipitetur. Praecipitata varii coloris seorsim feruentur et vltimum praecipitatum ad vsum reponatur.

Vires.

Sulphur hoc antimonii mercuriale insignem vim attenuantem obtinet, viscidum pituitosum tenacissimum resoluit, vasa subtilissima, viscido hoc referta, aperit et per colatorium cutaneum inprimis euacuat. Datur a grano vno ad tria in forma pilulari aut cum aqua.

CLASSIS III.

REMEDIA PER CRYSTALLI-
SATIONEM PARANDA.

§. 231.

CrySTALLISATIO species praecipitationis est, ab ea vero differt, quod corpora, ad crystallisationem apta, plerumque quidem fundum vasis occupant sed singula certam atque determinatam figuram induunt, cum praecipitata, proprie dicta, absque figura conspicua fundum petant. Proprie quidem acida cum substantiis alcalinis vel terreis vel metallicis coniuncta crystallisationem amant et reliquas substantias compositas respuunt: cum vero inter substantias compositas nonnullae dentur, quae arctum haud raro connubium cum terreis vel cum metallicis vel, quod

quod inprimis fieri solet, cum alcalinis ineunt, accidit sane, vt, si acidum istis addatur et commixta ad crystallisationem disponantur, substantiae istae peregrinae simul crystallisentur, quae per se alias ad crystallisationem aptae prorsus non sunt. Sic tartaro emetico crystallisato substantia, emesin mouens, inest; sic in nitro flammante cupri particulae deprehenduntur, quando acidum nitri cum solutione cupri, ope alcali volatilis facta, commiscetur et liquor iste salinus crystallisationi exponitur. Itaque singularia remedia parari posse, sperandum est. Huc inprimis spectant sales medii, qui ex liquoribus, post praecipitationem residuis, per crystallisationem obtinentur.

§. 232.

Tartarus vitriolatus sulphureo regulinus.

Liquor salinus post praecipitationem sulphuris antimonii aurati, ope acidi vitriolici factam, residuus, accurate percolatus more consueto euaporetur et ad crystallisationem reponatur. Colliguntur in fundo crystalli, vt communi tartaro vitriolato propriae sunt, eo tamen discrimine, quod flavescant et saporem magis nauseosum excitent.

Vires.

Tartarus vitriolatus, hoc modo paratus, ob nonnullas, quas fouet, partes sulphureas et regulinas

M 3

gulinas

gulas viscidum pituitosum acidum efficacius, quam tartarus vitriolatus communis, resoluere et spasmos inde excitatos tollere videtur. Dosis scrupulus vnus ad drachmam vnā.

Si loco acidi vitriolici ad praecipitationem sulphuris antimonii aliud acidum, e. g. acidum nitrosū, vel acidum salis communis vel acetum etc. adhibitum fuerit, alia etiam habebis salia media, quae pro diuersa indole diuersas viscida morboſi species resoluere valent,

CLASSIS IV.

REMEDIA PER SVBLIMATIONEM PARANDA.

§. 233.

Sublimantur substantiae siccae, quarum partes constitutivae vel omnes volatiles sunt, vel etiam, si fixae simul insint, eadem volatiliū ope in altum tolli et volatiles tunc reddi possunt. Inter plura corpora, quae huc spectant et in vsum medicum conuerti possunt, sulphur, sales ammoniacales, sales alcalini volatiles, benzoes flores, camphora, sal succini acidus praecipua sūt, quae vel per se vel cum aliis fixioribus et volatilibus vel etiam cum fluidis coniuncta remedia maxime actiua praebent. In horum praeparatione

ratione cauendum imprimis est, ne substantiae inter se inuicem coniungantur, quae vel indolem venenatam manifestant, vel eandem induunt, aut ad minimum noxiae euadunt. Sic arsenicum nunquam ad hanc operationem adhibendum est; sic etiam plurima metalla, simili principio instructa, nunquam remedia dant; quodque ad fluida spectat, olea imprimis vnguinosa et corpora pinguedinosa aut alia, simili substantia donata, nunquam adiungenda sunt, siquidem facile rancorem concipiunt sicque substantias, corpori humano infestas, largiuntur.

§. 234.

Sal volatile oleosum succinatum.

Cucurbitae vitreae committantur salis ammoniaci vulgaris siccissimi partes sex, salis tartari itidem siccissimi partes decem vel duodecim, olei succini rectificati pars vna. Cunctis bene commixtis imponatur alembicus rostratus, cui recipiens adponatur. Commissuris bene clausis instituaturn leni igne sublimatio, tandiu protrahenda, donec nihil amplius adscendat. Flores alcalini, succini oleo impraegnati, ocissime vasi vitreo siccissimo indantur, eoque bene clauso in loco sicco feruentur.

Vires.

Alcali volatile succinatum insignes vires stimulantibus habet, viscidum pituitosum acidum, subtilissimos canales obstruens, resoluit et per

diaphoresin euacuat, spasmos inde natos tollit, et atoniae, ab eadem causa ortae, medetur. Datur a granis tribus ad scrupulum semis cum aqua destillata simplici vel alia odorata conuenienti.

Aliis praeterea remediorum praeparationibus eiusmodi alcalia inseruiunt. Sic cum soluto sale succini memoratum alcali succinatum ad saturationem vsque misceri poterit, et obtinebitur liquor succinatus mediae indolis, resolvente et neruina vi praeditus.

CLASSIS V.

REMEDIA PER CALCINATIONEM PARANDA.

§. 235.

Calcinatione principium cohaesionis materiale destruitur, substantiae fixiores magis euoluuntur et ad nouam mutationem subeundam aptae euadunt. Hinc producta obtinentur, nouis viribus instructa, ita tamen, vt plurima eorum, sicut sunt, interno vsui vix destinari queant. Complura enim, si ingerantur, gluten corporis humani elementare insigniter mutant et haud raro destruunt. Externo autem vsui modo plus simplici inseruiunt, plerumque tamen exsiccant vel partes arrodunt et destruunt. Praecipua, quae interne vsurpari possunt, terrea sunt, externe autem salino-metallica aut salino-terrea in vsum vocanda sunt. In praeparatione eorum
id

id imprimis obseruandum est, vt principium cohaesionis exacte separetur et substantiae perfecte friabiles euadant.

§. 236.

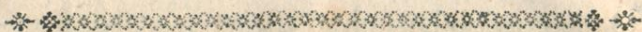
Cornu cerui calcinatum.

Capitis mortui cornu cerui quantum placet, imponatur patinae calcinatoriae aut idem crucibulo terreo immittatur. Exponatur igni libero et tamdiu in eo detineatur, donec vndique albedinem perfectam acquisiuerit. Puluis albus cum aqua commisceatur et cum ea coniunctus per viginti quatuor horas seruetur: aqua postea effusa, super lapidem laeuigatorium massa teratur et sponte exsicceatur. Tum per aliquot dies aeri liberiori exponatur, tandem ad vsum seruetur.

Vires.

Terreum hoc, calcinatione paratum et aeri liberiori expositum, acrimoniam, ab igne contractam, amittit et remedium sistit, quod acidum primarum viarum destruit. Caeterum pluribus remediis actiuis additum pro basi inseruit, neque vires eorum mutat.

ORDO III.

 REMEDIA CONSISTENTIAE
 MEDIAE.

§. 237.

Remedia consistentiae mediae vocantur, quae vel solo aspectu vel tactu partes tum solidas tum fluidas simul ostendunt et utrasque coniunctas fouent. In aliis eorum fluidae partes in aliis solidae eminent et sensu quasi percipiuntur. Quam ob rem duplex enascitur praeparandi modus, alter, ubi fluidae partes lentiores cum solidis coniungendae sunt, alter autem, ubi superfluae fluidae dissipandae sunt, quo demum concentratiora et efficaciora obtineantur. Itaque ad hanc classem ea, quae euaporatione et inspissatione, ad illam vero, quae per liquefactionem et coagulationem parantur, pertinent.

ORDO

III

CLAS-

CLASSIS I.

REMEDIA PER EVAPORATIONEM ET INSPISSATIONEM PARANDA.

§. 238.

Euaporatione partes fluidae cumque his etiam interdum solidae abeunt. Non solum autem solidae volatiles sed etiam fixae, si motus fluidorum impetuosior est, dissipantur, et substantiae hanc ob causam multum virium amittunt. Quapropter in praeparatione eorum eo semper allaborandum est, vt partes fixiores omnes et, quantum fieri potest, volatiliam quoque nonnullae retineantur. Cauendum etiam est, ne partes, quae lenta euaporatione seruantur, ambulatione corrumpantur. Vitium enim capiunt, pristinas virtutes exuunt, nouas induunt et substantias vix salutes largiuntur memorata praeparata, si igne sicco vtimur, nec raro, si balneum arenae adhibemus. Hinc omnis euaporatio tum ob hanc tum ob illam rationem, siue in vase aperto, siue clauso instituat, in maris aut vaporis balneo instituenda est. Sic enim dissipatio vtium partium earundemque corruptio optime praecauetur. Praecipua, quae huc spectant, remedia, in officinis praee aliis asseruanda, sunt extracta, variae mellis et roob species tandem syrupi.

I. EX-

I.

EXTRACTA.

§. 239.

Ad extracta rite paranda requiritur, vt substantiis solidis conuenientia menstrua adfundantur, cum iisdem vel digerantur, vel coquantur, per filtrum traiciantur et leni euaporatione inspissentur. Cumque *substantiae solidae ex particulis saepe diuersis componantur*, diuersa etiam menstrua simul adfundenda, singula deinde inspissanda, inspissata commiscenda et denuo rite inspissanda sunt. Inter menstrua, ad hanc rem idonea, aqua, acetum, liquores salini mediae indolis inprimis sal ammoniacus liquidus et spiritus vini praecipua largiuntur.

§. 240.

Extractum millefolii aquosum.

Infundatur summitatum millefolii pars vna aquae simplicis calidae partibus decem. *Infusa* digerantur in loco temperato per triduum; postea vaporis aut maris balneo per octo horas committantur. Tum liquor effundatur et residuum exprimatur: cuncta, per filtrum traiecta, in vase euaporatorio balneo vaporis imponantur et euaporatio continuetur, donec in mellis spissioris consistentiam abeat liquor. Tandem extractum hoc in vase vitreo aut terreo ad vsum seruetur.

Vires.

Vires.

Extractum millefolii aquosum lenem vim resoluentem cum roborante coniunctam habet et prodest, vbi solida ob viscidum pituitosum laxum relaxantur. Praeterea vlcera interna abstergit et ad consolidationem disponit, lympham nutrientem, naturali tenuiorem factam, condensat et ad appositionem disponit. Datur a scrupulo vno ad drachmam vnā in forma pilularum aut cum aqua millefolii in potione.

§. 241.

Extractum millefolii spirituosum.

Summitatum millefolii pars vna infundatur spiritus vini rectificati partibus decem. Infusa digerantur in loco temperato per aliquot dies, postea balneo vaporis per horam imposita et frigefacta exprimantur, colentur et in retorta, balneo vaporis imposita, recipiente adglutinata ad mellis consistentiam inspissentur et ad vsum seruentur.

Vires.

Extractum millefolii spirituosum vires magis roborantes et exsiccantes, cum balsamicis coniunctas, obtinet. Hinc prodest, vbi solida ob aquosam humorum indolem insigniter relaxata sunt, et vbi humores ob aquosam colluuiem condensatione indigent. Sumitur a scrupulo vno ad drachmam dimidiam in forma pilularum aut cum aqua millefolii in potione.

§. 242.

§. 242.

Extractum millefolii aquoso-spirituosum.

Commisceantur extracti millefolii aquosi et spirituosi partes aequales; addatur spiritus vini dephlegmati tantundem. Bene commixta in retorta vitrea, balneo vaporis imposita, ad mellis fluidioris consistentiam inspissentur et ad usum feruentur.

Vires.

Extractum hoc compositum et viribus millefolii ditatum, vim lenissimam resoluentem cum roborante et balsamica coniunctam obtinet et conducit, vbi partes laesae robore indigent, atque putridum, a viscido vnguinoso in morbis lentis abortum, corrigendum et partes hanc ob causam laesae consolidandae sunt. Dosis et modus vtendi vt in praecedentibus.

§. 243.

Extractum aloes acetosum.

Aloes succotrinae pars vna commisceatur cum aceti vini optimi partibus sex. Digerantur per aliquot dies et, modo descripto, §. 240. inspissentur.

Vires.

Extractum aloes, cum aceto paratum, lenes vires purgantes et antiputridas obtinet, minus calefacit et stimulat quam aquosum aloes extractum et in morbis lentis iisque praecipue prodest,
vbi

vbi putridum in viscido pituitoso lente euoluitur et partes solidas laedit. Datur a scrupulo dimidio ad scrupulum vnum in forma pilularum aut cum infuso amaricante.

§. 244.

Extractum gummi ammoniaci cum liquore nitri regenerati.

Gummi ammoniaci pars vna digeratur per aliquot dies cum liquoris nitri regenerati in loco temperato; postea idem, quod §. 240. notatum fuit, obseruetur. Extractum ad vsum seruetur.

Vires.

Gummi ammoniacum, hac ratione solutum et inspissatum, remedium largitur, quod viscidum inflammatorium et atrabilarium resoluit, humores attenuat et vel ad diaphoresin vel ad diuresin disponit. Sumitur a scrupulo vno ad drachmam dimidiam in aqua mellita. Inseruit praeterea hocce extractum essentiae gummi ammoniaci cum liquore nitri regenerati parandae.

§. 245.

Extractum myrrhae cum sale ammoniaco liquido.

Myrrhae electae pars vna commisceatur cum salis ammoniaci liquidi partibus decem. Cunctis ad modum §. 240, obseruatis, extractum ad vsum seruetur.

Vires.

Vires.

Myrrha, nobile hoc naturae productum, hac ratione tractatum, extractum praebet, quod vires resolventes, exsicccantes et antiputridas obtinet, et conducit, vbi vlcera interna, a viscido vnguinoso producta, abstergenda laesaeque partes ad consolidationem disponendae sunt. Prodest insuper, vbi putredo post praegressas febres acutas sensim subnascitur. Digestionem promouet, bilem acuit et viscidam seu aquosam corrigit. Datur a scrupulo dimidio ad scrupulum vnum cum infuso amaricante aromatico aut aceto.

II.

M E L L A.

§. 246.

Mel, accurate disquisitum, syrupus naturalis est: dulcis enim eiusdem substantia cum oleoso-mucilagineis aliisque efficacioribus substantiis mixta est. Itaque ratione efficacitatis per artem substantias efficaces cum melle optime coniungi ideoque nouum compositum, nouis viribus instructum, produci posse, colligendum est. Inter substantias, quae melli admiscendae sunt, acida vegetabilia eminent, quae vel per se, vel cum aliis corporibus coniuncta, egregia remedia largiuntur. Praeter haec vero et gummosa vel gummoso-resinosa corpora et acido-dulcia adiungi possunt;

possunt; immo amaricantia adeo connubio non aduersantur. Alcalia vero et saponem alcaliscentes vel ad indolem alcaliscentem vergentes, melli si admisceantur, compositum vix laudabile producant: hinc huic praeparationi eiusmodi substantiae adhibendae non sunt.

§. 247.

Oxymel Angelicae.

Cum mellis despumati partibus tribus in vase terreo non vitreato commisceantur aceti angelicae, §. 177. partes duae; dein vase obiecto leni igne ad ebullitionem vsque coquantur; tandem frigescant et ad vsum feruentur.

Vires.

Oxymel angelicae vires easdem fere obtinet, quam acetum angelicae, efficacius tamen concreta viscida resoluit, magis emollit et ad diaphoresin et diuresin disponit. Praeterea putredini, in acutis morbis sensim euolutae, aduersatur et viribus etiam, ob eandem causam fractis, prospicit. Datur a drachmis duabus ad vnciam vnam vel per se vel cum aqua quadam analeptica aut simplici aut infuso diaphoretico.

§. 248.

Mel myrrhatum.

Mellis despumati partes duae commisceantur cum myrrhae, sufficiente quantitate aquae

N

simpli-

simplicis destillatae, solutae parte vna. Mixta deinde in vase terreo non vitreato leni igne coquantur et semel ebulliant. Refrigerata seruentur.

Vires.

Mel hoc, myrrhae virtute balsamica imbutum, vlcera interna abstergit, depurat et ad consolidationem disponit: paululum exsiccat, aquosam colluuiem minuit et calorem quodammodo auget. In genere mel illud viscidum aquosum iners attenuat et lympham nutrientem, ab eadem causa corruptam, corrigit. Datur ad drachmas duas in vehiculo aquoso.

I I I.

R O O B.

§. 249.

Roob seu Rohob sunt substantiae spissiusculae ex pulposis fructibus contusis, expressis et per coctionem inspissatis paratae. Praeparatio eorum id imprimis requirit, vt membranaceae et terrestres partes inertes separentur. Iuuat etiam, si nonnullis, quorum succus non adeo aquosus est, aqua addatur et cum iisdem coquatur, quo membranaceae partes melius seiungi et succulentae facilius inspissari possint.

§. 250.

Roob Prunorum.

Prunorum damascenorum, a nucleis separatorum, et minutim concisorum quantitate, quae placet,

placet, vas figulinum ita repleatur, vt tertia pars vacua maneat; deinde aqua tanta copia adfundatur, vt quarta tantum vasi pars vacua relinquatur. Posthac per duas horas omnia coquantur et bacillo ligneo saepe moueantur. Ab igne tum remota et adhuc calida per cribrum, paruis foraminibus pertusum, traiciantur; massa spissiuscula demum, igni rursus exposita, sub continua fere agitatione lente inspissetur et refrigerata seruetur.

Vires.

Roob prunorum, hoc modo paratum, lubricante et leni vi soluente instructum est et aliis praeparationibus e. g. electuariis laxantibus inseruit. Solum si vsurpatur, et aqua diluitur, siccitati internae medetur et diuresin promouet.

I V.

S Y R U P I.

§. 251.

Syrupi sunt succi, saccharo inspissati, siue ei naturales sint siue ope aquae ex substantiis minus succulentis parati. Ad syrupos praeparandos tales imprimis substantiae adhibendae sunt, quae saporem non adeo ingratum excitant. Quapropter substantiae acidae aut acido-dulces adhibendae sunt: in genere tamen syruporum numerum in officinis valde imminuendum esse,

N 2

tramur.

tramur. Praeterea saccharum magis oleosum quam crystallisatum adhibendum est, quo crystallisatio, ut saepe fieri solet, impediatur et corruptio praecaveatur.

§. 252.

Syrupus Ribesiorum.

Succi ribesiorum partem unam commisce cum sacchari oleosi, v. g. *Moscovici* dicti, sufficiente quantitate soluti et per linteum colati, partibus duabus. Bene permixta super lenem ignem sensim ad mellis spissioris consistentiam inspissentur.

Vires.

Syrupus ribesiorum densitatem humorum minuit, viscidum atrabilarium et inflammatorium resoluit, siccitatem tollit, oleosam humorum partem, nimis motam, cum aqua arctius coniungendo, compefcit et diuresin adiuuat. Aliis remediis, ob eundem finem praescriptis, additus eorum vim adiuuat iisdemque gratiorem saporem conciliat.

CLAS-

CLASSIS II.

REMEDIA PER LIQVEFACTIO-
NEM ET COAGVLATIONEM
PARANDA.

§. 253.

Fusione, leni igne peragenda, seu liquefactio-
ne corpora, oleosis partibus vnguinosis do-
nata, in fluidum cominuantur et eo dispo-
nuntur, vt cum aliis, natura fluidis aut solidis
accuratius commisceri possint. Fortem ignem
eiusmodi substantiae non ferunt, cum facile mu-
tentur et corruptae penitus euadant. Praeterea
volatiles quoque partes, alias retinendae, forti
igne in auram abeunt; quapropter lenissimus ca-
lor et talis quidem applicandus est, quem maris
balneum communicare solet. Remedia, quae
ad hanc classem pertinent, pauca numerabis:
praecipua sunt vnguenta, quae si solidam magis
formam induunt, vnguenta stricte sic dicta vo-
cantur, sin vero fluida magis sunt, linimenta au-
diunt.

§. 254.

Sunt itaque vnguenta remedia composita, ta-
ctu mollia, plus minus fluida, externo vsui de-
stinata, et parantur ex substantiis imprimis pingui-
bus, quibuscum olea vel pressa vel destillata et
resinosa aut gummosa corpora per fusionem le-

N 3

nem

nem coniunguntur. Numerus eorum itidem in officinis imminuendus est, licet non negandum sit, ea vtilitate destituta non esse. Possunt quidem aliae quoque substantiae, oleosis partibus destitutae, simul adiungi, cum vero talis praeparatio sola trituratione absque fusione leni et, vt dicunt, ex tempore institui possit, ea tantum vnguenta, quae aliquod tempus in praeparatione requirunt, praesto esse debent, quo postmodum faciliori negotio statimque alia, magis composita, praeparari queant. Caeterum vnguenta ad longum tempus adseruanda non sunt, cum facile corruptionem contrahant et indolem salutarem exuant.

§. 255.

Vnguentum olei oliuarum.

Seui ceruini portio pro arbitrio committatur vasculo vitreo; addatur olei oliuarum portio aequalis: imponatur vasculum balneo vaporis; liquefacta spatula lignea commisceantur et bene commixta ab igne remoueantur et frigescant.

Vires.

Vnguentum hoc oleosum partibus externe affricatum, emollit et ad suppurationem disponit et escharas separat. Aliis insuper vnguentis extemporalibus inseruit: e. g. si in olei terebinthinae partibus tribus soluuntur camphorae partes duae, hisque demum dicti vnguenti oleosi adduntur partes quinque vel sex, eaeque per triturationem

nem

nem bene commiscantur, unguentum camphoratum habebis, quod praeter vim emollientem, discutientem quoque et resoluentem obtinet.

Si sola tantum commiscendorum proportio variat, ita, ut haec ipsa fluida magis sint, linimentum erit. Sic si cum seui ceruini, leni igne liquefacti, parte una commiscantur olei terebinthinae camphorati partes tres aut quatuor, linimentum camphoratum habebis, quod eandem vim exercet, praeter id, quod minus emolliat et efficacius paulo resoluat.

§. 256.

Haec exempli loco adduxisse, sufficiat. Multo plura quidem addi potuissent, sed instituti ratio in praesenti prolixitatem vetat. Fatemur insuper, nonnulla adhuc praeparata, in officinis haecenus usitata, desiderari posse: sic v. g. confectiones, condita, conseruae, rotulae, morsuli, trochisci, taedae et alia eiusmodi plura in officinis prostant, quorum nulla a nobis facta est mentio; cum vero ista praeparata ita comparata esse videantur, ut absque vlla iactura ex officinis exulare possint, sicco pede ea transire, consultum duximus. Optandum etiam est, ut eiusmodi praeparata, remediorum nomine non insignienda, eiiciantur, quo labores pharmaco-
poi imminuantur et tempus, in his alias con-

sumendum, aliis vtilioribus eorundemque rectae praeparationi impendatur. Nihil magis demum in votis est, quam vt delineationem hanc pharmaciae, ad cuius normam perfectior pharmacopoea elaborari possit, quamque in vsum medicinae practicae communicamus, Lectores Beneuoli bonam in partem interpretentur.

INDEX.